

Na osnovu člana 82 tačka 3 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na petoj šednici drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2014. godini, dana 9. decembra 2014. godine, donijela je

## ETIČKI KODEKS POSLANIKA

### I. OPŠTE ODREDBE

#### Predmet Etičkog kodeksa

##### Član 1

Etičkim kodeksom (u daljem tekstu Kodeks) utvrđuju se etička načela i standardi ponašanja kojih treba da se pridržavaju poslanici u obavljanju svojih dužnosti.

#### Cilj Kodeksa

##### Član 2

Cilj Kodeksa je očuvanje, afirmacija i unaprjeđenje dostojanstva i ugleda poslanika Skupštine Crne Gore (u daljem tekstu Skupština) i jačanje povjerenja građana prema Skupštini.

### II. ETIČKI PRINCIPI I PRAVILA

#### Opšti etički principi

##### Član 3

Poslanik se u vršenju svoje funkcije poziva da se rukovodi opštim etičkim principima i pravilima ponašanja, kao što su: objektivnost, odgovornost, uzajamno poštovanje i uvažavanje, kao i poštovanje ugleda Skupštine.

#### Objektivnost

##### Član 4

Poslanik je dužan da svoju funkciju obavlja bez predrasuda i diskriminacije u odnosu na rasu, vjeru, pol, nacionalnu pripadnost, životno doba, bračni status, seksualnu orijentaciju, socijalno imovinski položaj i svaku različitost, poštujući i štiteći ljudska prava i slobode.

#### Odgovornost

##### Član 5

Poslanik je dužan da svoju funkciju obavlja u skladu sa osnovnim moralnim načelima i standardima profesionalnog ponašanja.

Poslanik je u vršenju svoje funkcije dužan da djeluje isključivo u javnom, odnosno opštem interesu, a ne u ličnom, niti u interesu pojedinaca ili grupe pojedinaca, radi postizanja direktnе ili indirektnе koristi.

Poslanik je dužan da svoju funkciju obavlja savjesno i odgovorno uz otvorenost i spremnost da odgovara za svoje odluke, djelovanje i ponašanje.

### **Uzajamno poštovanje i uvažavanje**

#### **Član 6**

Poslanik je u vršenju funkcije dužan da sa najvećom pažnjom i osjećajem vlastite odgovornosti poštuje ličnost svakog pojedinca i Skupštine, izbjegavajući svaki postupak koji može narušiti njihov integritet i dostojanstvo.

Poslanik je dužan da u komunikaciji sa drugim poslanicima, drugim licima i javnošću, postupa sa uvažavanjem i poštovanjem, izbjegavajući izraze koji mogu uvrijediti ili omalovažiti drugo lice ili grupu, poštujući na taj način jednaka prava svih u pogledu političkog opredjeljenja, nacije, pola, itd.

Poslanik ima pravo, u vršenju svoje funkcije, na zaštitu od ponašanja koje predstavlja, ili ima za cilj, povredu njegove ličnosti i dostojanstva.

### **Poštovanje ugleda Skupštine**

#### **Član 7**

Poslanik je dužan da u svakoj situaciji vodi računa da ne povrijedi ugled ostalih poslanika i ugled Skupštine, kroz ponašanje, pisano i izgovoren riječ.

Lice koje ima pravo učešća u raspravi, predstavnici Vlade, civilnog sektora i svako lice koje ima pravo da prisustvuje sjednici Skupštine i sjednicama radnih tijela, dužno je da vodi računa da svojim ponašanjem ne povrijedi ugled Skupštine.

## **III. PRAVILA PONAŠANJA U VRŠENJU POSLANIČKE FUNKCIJE**

### **Ponašanje poslanika**

#### **Član 8**

Poslanik je pozvan da poštuje pravila ponašanja, a naročito:

- da poštuje pravila ponašanja iz Kodeksa, kada na drugim događajima učestvuje kao predstavnik Skupštine;
- da se u svim situacijama prilikom vršenja poslaničke funkcije, sa poštovanjem i na jednak način odnosi prema svima;
- da se ponaša na način dostojan poslanika, vodi računa o načelima profesionalne etike i opšte kulture, dajući na taj način pozitivan primjer javnosti;
- da održava dobre i kolegjalne odnose sa zaposlenima u Službi Skupštine i licima angažovanim u poslaničkom klubu;
- da poštuje pravila poslovnog odijevanja.

## **Pravila ponašanja na sjednici**

### **Član 9**

Poslanik je dužan da poštuje pravila ponašanja kojima se obezbjeđuje održavanje reda na sjednici Skupštine, radnog tijela ili komisije, a naročito:  
da poštuje i štiti osnovna prava utvrđena Ustavom Crne Gore, zakonom i Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda;

- da ne koristi riječi i izraze koji mogu vrijeđati ili omalovažavati drugoga, izraze ili njihove sinonime koji vrijeđaju ljudsko dostojanstvo i podstiču mržnju, netoleranciju i nasilje i osudi svako ponašanje kojim se isto podstiče;
- da tokom rasprave bude usmjeren na temu o kojoj se raspravlja;
- da ne prekida govornika, niti na drugi način narušava tok sjednice;
- da ne razgovara na sjednici, osim ako je to neophodno, pod uslovom da ne ometa tok sjednice;
- da ne koristi računar, na način kojim se ometa tok sjednice;
- da ne koristi mobilni telefon, na način kojim se ometa tok sjednice.

### **Sukob interesa**

### **Član 10**

Poslanik je dužan da se pridržava propisa koji se odnose na sprječavanje sukoba javnog i privatnog interesa.

### **Zabrana korupcije**

### **Član 11**

Poslanik je u vršenju funkcije dužan da se pridržava propisa koji se odnose na zabranu korupcije i izbjegava svako ponašanje koje bi se prema važećem ili međunarodnom zakonodavstvu moglo okarakterisati kao koruptivna radnja ili odstupanje od pravila Kodeksa.

## **IV. ODNOSI SA JAVNOŠĆU**

### **Odnosi sa građanima**

### **Član 12**

Poslanik je dužan da se na odgovoran način odnosi prema svim građanima za vrijeme svog mandata.

### **Odnosi sa medijima**

### **Član 13**

Poslanik je pozvan da sa pažnjom odgovara na pitanja medija povodom obavljanja svoje dužnosti, ali nije dužan da pruža informacije koje se odnose na njegov privatni život.

Poslanik nema pravo da iznosi podatke koji se odnose na privatni život drugih poslanika ili drugih lica, kao i one, koji se odnose na čuvanje službene, poslovne i druge tajne, čija je tajnost utvrđena u skladu sa odredbama Zakona o tajnosti podataka.

Poslanik je dužan da podstiče i promoviše svaku mjeru kojom se povećava otvorenost prema javnosti.

## V. NADZOR NAD PRIMJENOM I PRAĆENJEM POŠTOVANJA KODEKSA

### Način rada

#### Član 14

Nadzor nad primjenom i praćenjem poštovanja Kodeksa u nadležnosti je Odbora za ljudska prava i slobode (u daljem tekstu Odbor).

Zamjenik predsjednika Odbora saziva na sjednicu Odbor i predlaže dnevni red sa aktima koji se odnose na povredu Kodeksa.

Odbor je dužan da vodi evidenciju o svim aktivnostima i sačini godišnji Izvještaj o radu (u daljem tekstu Izvještaj).

Skupština može jednom godišnjem razmatra Izvještaj Odbora.

## VI. PRIJAVA O POVREDI KODEKSA I POSTUPAK PO PRIJAVI

### Povrede Kodeksa

#### Član 15

##### Lakše povrede Kodeksa su:

- neopravdano odsustvovanje sa sjednica Skupštine i radnih tijela;
- narušavanje toka sjednice i prekidanje govornika;
- nepoštovanje pravila poslovnog odijevanja.

##### Teže povrede Kodeksa su:

- nepridržavanje Ustava i zakona;
- djelovanje u ličnom interesu, interesu pojedinca ili grupa pojedinaca, radi postizanja direktnе ili indirektnе koristi;
- kršenje ljudskih prava i sloboda i principa ravnopravnosti;
- korišćenje riječi, izraza, ili njihovih sinonima, kojima se omalovažavaju druga lica i vrijeda njihovo dostojanstvo;
- podsticanje na mržnju, netoleranciju i nasilje;
- ponašanje suprotno načelima profesionalne etike i opšte kulture.

### Podnošenje prijave i pokretanje postupka

#### Član 16

Postupak zbog povrede Kodeksa se pokreće prijavom koja mora sadržati ime i prezime podnosioca prijave, kontakt adresu i svojeručni potpis.

Prijavu o povredi odredaba Kodeksa može podnijeti predsjedavajući Skupštine, svaki poslanik u Skupštini, Kolegijum predsjednika Skupštine, predsjednik kluba poslanika ili poslanik kojeg on ovlasti.

Prijava se podnosi Odboru u pisanoj formi sa obrazloženjem kojim se ukazuje na eventualnu povredu Kodeksa.

Podnositelj prijave dužan je da uz obrazloženu prijavu dostavi pisane i druge dokaze na osnovu kojih će Odbor cijeniti osnovanost navoda iz obraženja.

Nakon sprovedenog postupka, ukoliko se utvrdi postojanje povrede odredaba Kodeksa, izriče se propisana mjera.

Anonimna prijava će se smatrati neurednom.

Ukoliko Odbor zaključi da prijava nije potpuna ili dovoljno jasna može tražiti od podnosioca prijave dodatne informacije prije postupanja.

Neuredne, neblagovremene i nepotpune prijave Odbor će odbaciti.

Ukoliko Odbor iz navoda u prijavi utvrdi da nema dokaza o povredi odredaba Kodeksa, prijava se odbija kao neosnovana, i o tome obavještava podnosioca prijave, pisanim putem.

Ukoliko Odbor primi prijavu koja se odnosi na povredu zakona, dužan je da obavijesti podnosioca prijave da su za taj prekršaj nadležni sudski organi.

## **Postupak**

### **Član 17**

U postupku se mora održati rasprava na kojoj poslanik, protiv koga je podnesena prijava, ima pravo da iznese svoje viđenje navedenih činjenica i okolnosti u prijavi.

Odbor može pozvati, na raspravu i eventualne svjedočke, ako je to u interesu utvrđivanja činjeničnog stanja.

Ukoliko Odbor utvrdi da nema osnova za dalje postupanje, obustaviće postupak utvrđivanja odgovornosti poslanika, protiv koga je podnesena prijava.

U slučaju da Odbor utvrdi da su navodi podnosioca prijave neosnovani, a sačinjeni su u cilju političke diskreditacije poslanika, podnosiocu prijave će se izreći mera javna opomena ili udaljenje sa sjednice.

## **Odlučivanje**

### **Član 18**

Odbor je obavezan da odluči u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave.

Protiv odluke, kojom je izrečena mera o povredi Kodeksa, poslanik može uložiti žalbu Kolegijumu predsjednika Skupštine, u roku od osam dana od dana prijema odluke.

Rok za odlučivanje po žalbi je 30 dana od dana podnošenja žalbe.

Odluka po žalbi je konačna.

## **Mjere za povrede Kodeksa**

### **Član 19**

Za nepoštovanje Kodeksa mogu se izreći mjeru: opomena, javna opomena i udaljenje sa sjednice.

## **Izricanje mjera**

### **Član 20**

Za lakše povrede Kodeksa izriče se mjera opomena.

Za teže povrede Kodeksa izriču se mjera javna opomena ili udaljenje sa sjednice Skupštine, odnosno njenog radnog tijela.

Mjera udaljenja može se izreći u trajanju od: jednog radnog dana, pet radnih dana i onoliko radnih dana koliko je ostalo do završetka sjednice Skupštine.

Mjeru udaljenja sa sjednice Skupštine, odnosno njenog radnog tijela izriče predsjedavajući i odnosi se na radni dan kada je izrečena. Izrečena mjera unosi se u zapisnik sa sjednice.

Mjere iz člana 19 Kodeksa izriče Odbor, osim mjere udaljenja u trajanju od jednog radnog dana iz stava 4 ovog člana.

U slučaju da se nakon podnošenja prijave o povredi Kodeksa pokrene postupak o istoj stvari prema propisima koji se odnose na sprječavanje sukoba interesa, na borbu protiv korupcije, ili se pokrene krivični postupak, postupak pred Odborom će se obustaviti.

## **Zastarjelost**

### **Član 21**

Pokretanje postupka zbog povrede Kodeksa zastarijeva u roku od šest mjeseci od dana kada je povreda učinjena.

## **VII. JAVNOST KODEKSA**

### **Član 22**

Kodeks se objavljuje na internet stranici Skupštine.

Odluka Odbora objavljuje se na internet stranici Skupštine, u trajanju od 30 dana.

## **VIII. PRELAZNE ODREDBE**

### **Član 23**

Izrazi koji se u Kodeksu koriste za fizička lica u muškom rodu, podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

### **Član 24**

Ovaj Kodeks se odnosi i na javne funkcionere koji su zaposleni u Skupštini.

### **Član 25**

Odbor sačinjava obrazac svečane izjave.

## **IX. ZAVRŠNE ODREDBE**

### **Izjava**

#### **Član 26**

Poslanik, nakon stupanja na funkciju, potpisuje Svečanu izjavu kojom izražava spremnost da u svom radu postupa u skladu sa odredbama Kodeksa.

#### **Član 27**

Poslanik čiji je mandat u toku, Svečanu izjavu će potpisati nakon stupanja na snagu ovog Kodeksa.

### **Stupanje na snagu**

#### **Član 28**

Ovaj Kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 00-71/14-3/9

EPA 640 XXV

Podgorica, 9. decembar 2014. godine

**SKUPŠTINA CRNE GORE 25. SAZIVA**

